

HINDAMISJUHEND

VEEMATKAJUHT, tase 4

Ametite (ISCO) klassifikaator: 3423 Tervisespordiinstruktorid ja rekreatsioonikorraldaja

Kutseala: Turism

Kutsestandardi nimetus: matkajuht, tase 4

Spetsialiseerumistega: veematkajuht

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid
3. Hindamisülesanded ja hindamise korraldus
4. Hindamisjuhend hindajale
5. Vormid hindajale

1. Üldine informatsioon

Hindamisstandard on koostatud veematkajuhi tase 4 hindamiseks. Hindamine viiakse läbi kahel päeval nii teoreetilise kui praktise osana.

Hindamist teostab vähemalt üks hindaja nelja hinnatava kohta, proportsioon vähemalt 1/4. Hindajal peab olema vähemalt 5.taseme matkatreeneri (matkajuhi) kutsetunnistus.

Hindamine viiakse läbi kahes osas:

- teoreetiline
- praktiline

Hindamine peab sisaldama kvalifikatsioonile vastava suurusega matkagrupi (3-6 inimest) juhendamist reaalsetes oludes. Grupi liikmed on soovitatavalt vastava raskuskategooria matkadel osalejate tavapärase oskustega. Gruppi tuleb hindamisel juhendada nii vooluveekogul kui kaitstud avaveel. Juhendatava grupi liikmed peavad osalema vähemalt kahte tüüpi sõiduvahenditega, näiteks kanuu ja meresüst. Hindamine viiakse läbi ühe või kahepäevase, sõltuvalt hinnatavate arvust ja hindamise logistikast.

Ülesannete sooritamiseiga tõendab taotleja järgmisi kompetentse ja oskusi:

- matka ettevalmistamine
- osalejate vajadustest, ootustest ja oskustest lähtuvad matka juhtimisoskused
- veematkamise isiklikud oskused
- päästmisoskused
- põhiteadmised veematkamisest, veematka juhtimiseks vajalikud taustateadmised ja varasem kogemus

2. Tegevusnäitajad, kompetentsid ja hindamiskriteeriumid

**Tegevusnäitajad ja kompetentsid
kutsestandardis**

Hindamiskriteeriumid

Matka ettevalmistamine

1) selgitab välja kliendi soovid, arvestades sihtrühma ootuste ja vajaduste ning eripäraga;	Oskab valida matka piirkonna, matkaaja ja matkamarsruudi kaitstud veekogul , arvestades sihtrühma ootuste ja vajaduste ning eripäraga.
2) valib vastavalt sihtgrupi võimekusele veekogu ja sõiduvahendi;	valib vastavalt sihtgrupi võimekusele veekogu ja sõiduvahendi;
3) kaardistab vajadusel marsruudi ja kogub taustainfot, kasutades olemasolevaid infoallikaid;	kaardistab vajadusel marsruudi ja kogub taustainfot (matkapiirkonda saamine ja sealt lahkumine, logistilised tegevused, matka päevade ajaline jaotus, ilmateade, kaardimaterjal), kasutades olemasolevaid infoallikaid;
4) koostab vajadusel marsruudi, arvestades kliendi soove ja vajadusi ning keskkonnatingimusi;	koostab vajadusel marsruudi, arvestades kliendi soove ja vajadusi ning keskkonnatingimusi
5) vajadusel sõidab ise marsruudi läbi ja hindab olukorda;	vajadusel sõidab ise marsruudi läbi ja hindab olukorda;
6) hindab kliendi võimekust ja vastavust matka raskusastmele ning valib sobiva varustuse vastavalt kliendile;	6) hindab kliendi võimekust ja vastavust matka raskusastmele ning valib sobiva varustuse vastavalt kliendile;
7) informeerib klienti reeglitest ja jagab praktilisi näpunäiteid riietuse, ohutuse ja varustuse kasutamise osas;	7) informeerib klienti reeglitest ja jagab praktilisi näpunäiteid riietuse, ohutuse ja varustuse kasutamise osas;
8) varustab kliendid vajaliku/sobiliku varustusega;	8) varustab kliendid vajaliku/sobiliku varustusega;
	9) kasutab matkale vastavat ohutusvarustust.
	Oskab grupi liikmed rakendada matka ettevalmistamisse
	Oskab juhtida ja arvestada grupi liikmete ootustega
	Tunneb meeskonna loomise põhimõtteid
	Oskab eelnevalt hinnata eelseisva matkaga seotud riske. Kasutab staatilist ja dünaamilist riskihindamist.

Kasutab riskijuhtimise ja ohutusprotokolle.

9) instrueerib küllastajaid vastavalt kehtestatud juhistele;

10) vastutab kliendi omavastutus lepingu täitmise eest;

11) järgib sündmuses osalejatele varem tutvustatud turvanõudeid, mis õpetavad, kuidas käituda veekogudel;

12) selgitab klientidele veematkade hea tava reegleid ja käitumist riski olukordades;

13) teavitab vajadusel vastavaid asutusi matka toimumisest, osalejate arvust, marsruudist ja eeldatavast tegevuse lõpetamise ajast;

Osalejate vajadustest, ootustest ja oskustest lähtuvad matka juhtimisoskused

turvalise ja ohutu matkamarsruudi valik lähtuvalt osalejate oskuste tasemest

matka läbiviimise ohutus- ja turva piiride määratlemine ja kasutamine

innustav ja positiivne eeskuju grupi liikmetele

empaatiline suhtumine ja grupi liikmete vajadusi toetav õhkkond

toetab grupi liikmete oskustele kohaseid väljakutseid

juhtimisstiilid ja käitumine mis vastavad osalejate vajadustele, eesmärkidele ja keskkonnale

osalejate vajadustest ja keskkonnast tulenevate tegurite hindamise- ja otsustusprotsessi tõhusus

isikliku-, grupi ja turvavarustuse valik ja kasutus

negatiivse keskkonnamõju, kohalike elanike ja teiste veekogu kasutajate häirimise vältimine

Isiklikud oskused

- Oskab tulemuslikult ja tõhusalt juhtida sõiduvahendit kaitstud veekogudel
- oskab valida ja kasutada erinevaid taktikaid turvalise ja nauditava veematka läbiviimiseks
- oskab valida veematka läbiviimiseks vastava sõiduvahendi
- valdab valitud marsruudi spetsiifilisi oskusi mis on vajalikud veematka edukaks läbiviimiseks (näiteks: kõite kasutamine, ümber- ja üle vedamised, purjede kasutamine, parve moodustamine)
- oskab navigeerida ja kasutab oskusi efektiivselt
- tuleb toime matka juhtimisega seotud füüsiliste väljakutsetega ja oskab neid juhtida ja hallata
- tuleb toime matka juhtimisega seotud psühholoogiliste väljakutsetega ja oskab neid juhtida ja hallata
- püsib oma tegevustes mõistlikus turvaraamistikus

Päästeoskused

14) osaleb aktiivselt päästetöodes, on võimeline päästma erinevaid ujuvvahendeid (süst, kanuu, SOT, SUP), oskab ujuda ohutusvarustuses vähemalt 25m;

- kompetentne erinevate päästeolukordadega toimetulekuks

15) tegutseb ja aitab hätta sattunut, kasutades selleks ettenähtud vahendeid;

16) kasutab ohutus ja päästevarustust nõuetekohaselt;

17) hindab olukorda sündmuskohal, lähtudes enese ja kannatanu ohutusest;

18) hindab kannatanu seisundit ja selgitab esmaabi andmise vajaduse vastavalt vigastusele, vajadusel kutsub professionaalse abi.

- valdab probleemide ja hädajuhtumitega toimetulekuks vajalikke protseduure

- oskab vajadusel hädajuhtumite puhul kaasata välist abi

Laialdased teadmised veematkamisest, veematka juhtimiseks vajalikest oskustest ja varasem kogemus

Oskus põhjendada praktilise matka juhtimise, isiklike oskuste ja pääste oskuste puhul tehtud otsuseid:

- omab harjumust analüüsida oma tegevust ja õpib oma kogemustest
- omab laialdasi taustateadmisi ja arusaama vee matkamisega seotud ohtudest ja väljakutsetest
- veematka juhtimise spetsiifikale vastavad piisavad kogemused, et toetada otsustusprotsessi
- oskab seletada ja põhjendada grupi juhtimise otsuseid
- mõistab grupi juhtimisega kaasnevat vastutust

Eeltoodu kehtib erinevate võimalike (mitte ainult hindamise päeval toimunud) veematka juhtimis stsenaariumite kohta kaitstud veekogudel.

3.Hindamisülesanded ja hindamise korraldus

Hindamine viiakse kutse andja poolt läbi keskkonnas, mis on sobilik kutseoskuste kontrolliks.

Hindamisülesanne on jaotud kolmeks osaks – a) kirjalik töö: konkreetse matka ettevalmistus (osakaal 20%), b) praktiline ülesanne (osakaal 60%) ja c) vestlus ja tagasiside praktilisele ülesandele (osakaal 20%).

1.osa		
Hindamise ülesanne	Hindamise korraldus	Märkused
1.osa. Matka planeerimine		
Konkreetse matkagrupi kirjeldus ja matka marsruudi ettevalmistamine etteantud piirkonnas ja ajal.	Tuleb täita etteantud vorm milles kirjeldatakse matkagrupi liikmete üldist taset, oskusi, ootusi ja vajadusi. Matka piirkonda, matkamarsruuti, ilmaolusid ja sellest tulenevaid võimalikke alternatiive. Logistikat ja matka läbiviimiseks vajalikku isiklikku ja grupivarustust.	Matk peab vastama osalejate ootustele ja võimekusele, olema teostatav ja võimalikud riskid peavad olema hinnatud ja juhitud.
2.osa. Matka juhtimine		
Praktiline ülesanne: matka juhtimine	Matka läbiviimine reaalse matkagrupiga (3-6 liiget, kaitstud veekogudel sõitmiseks piisavate oskustega, kuid matka juhtimist vajavad aerutajad vähemalt kaht tüüpi) vooluveel ja avaveekogul.	Matka jooksul hinnatakse matka üldist korraldust, matkajate oskustele, ootustele ja vajadustele vastavust. Matka juhi juhtimisoskusi, juhendamisoskusi, kommunikatsiooni, võimekust toime tulla probleemide ja ohuolukordade lahendamisega.
3.osa. Vestlus hinnatavaga		
Vestlus hinnatavaga	Toimub vestlus hinnatavaga mille käigus hinnatav põhjendab enda tehtud juhtimisotsuseid, mängitakse läbi erinevaid stsenaariumeid realselt tekkinud või teoreetiliste	Eesmärk on saada ülevaade hinnatava tausta teadmistest ja otsustus protsessist.

	olukordade lahendamisel. Antakse tagasiside hindamisel toimunule ja võimalik tegevusplaan tulevikuks.	
--	---	--

4. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvuge:

- Veematkajuhi tase 4 kutsestandardiga
- Veematkajuhi tase 4 koolituskavaga
- Kompetentsipõhise hindamise mõiste ja põhimõtetega
- Kutse andmise korraga
- Hindamise üldise informatsiooniga
- Hindamiskriteeriumitega
- Hindamismeetoditega
- Hindamisülesannetega
- Hindamise korraldusega
- Hindamisel kasutatavate vormidega

Hindamise ajal:

- Jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt
- Täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm
- Esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumite täitmise osas
- Hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi
- Vormistage hindamise tulemus iga hindamiskriteeriumi kohta

Hindamise järel:

- Andke hindajale konstruktiivset tagasisidet
- Vormistage hindamistulemus

5. Vormid hindajale

Taotleja personaalsed hindamistabelid
Kõik hindamiskriteeriumid peavad olema täidetud

Vorm 1. Veematkajuht EKR tase 4 hindamisvorm

Taotleja nimi:

Hindaja nimi:

Kuupäev:

Hindamiskriteerium		Hinnang		
		puudulik	rahuldav	hea
Osalejatele suunatud grupijuhtimise oskused				
1	Matkamarsruudi valik			
2	Turvaraamistik			
3	Innustav ja positiivne eeskuju grupi liikmetele			
4	Empaatiline ja grupi liikmete eesmärgede toetav õhkkond			
5	Jõukohased väljakutsed			
6	Juhtimisstiilid ja käitumismudelid			
7	Hindamis- ja otsustusprotsess			
8	Varustus			
9	Keskkonna- ja muud mõjud			
Isiklikud oskused				
Valitud alus:		puudulik	rahuldav	hea
10	Tehnilised oskused			
11	Taktikalised oskused			
12	Paadi valik			
13	Lisaoskused (kõied, parved)			
14	Navigatsioon			
15	Füüsiline valmisolek/teadlikkus			
16	Psühholoogilised oskused			
17	Isiklik turvalisus			
Päästeoskused				
Valitud ja päästetav alus:		puudulik	rahuldav	hea

10	Avavee päästmised:			
	- ümberlâinud veesõiduki päästmine			
	- vigastatud grupiliikme päästmine			
	- teadvusetu grupiliikme päästmine			
	- enesepäästmine			
	- vett täis aluse päästmine			
11	Vooluvee päästmised:			
	- ümberlâinud veesõiduki päästmine			
	- vigastatud grupiliikme päästmine			
	- alusesse lõksu jäänud grupiliikme päästmine			
	- enesepäästmine			
	- vett täis aluse päästmine			
12	Probleemide/hädaolukordade lahendamine			
13	Hädaolukordade protokollide kasutamine			
Taustateadmised ja kogemus		puudulik	rahuldav	hea
14	Juhtimisotsuste põhjendatus			
15	Taustateadmised			
16	Kogemused			
17	Veematkajuhi vastutus			
18	Kogemustest õppimine			